

Dziesięcina

Studium biblijne

- I. Znaczenie tematu.
 - II. Znaczenie słowa.
 - III. Przegląd faktów.
 - IV. Uzasadnienia.
-

I. Znaczenie tematu.

Problem:

- Czy chrześcijanie powinni oddawać *dziesięcinę*?
- Czy nauka St. Testamentu w tej kwestii ma dla nas znaczenie?
- Jak się odnosi do *dziesięciny* nowotestamentowa nauka o nowym prawie?
- Czy wspomnianie prawa *dziesięciny* w NT nie jest wprowadzaniem ograniczenia dla wolności dzieci Bożych?
- Czy zastosowanie *dziesięciny* nie przyczyni się do osłabienia wolności i wydajności finansowego życia wierzących?
- Nierzadko konwersacja powodowana jest realnym interesem którejś z trzech stron finansowego życia Kościoła; interesem tego, który miałby oddać 10% swoich dochodów, bądź bardziej obiektywnym interesem aktualnych potrzeb Zboru, bądź też interesem pastora będącego na utrzymaniu Kościoła. Czy tendencja - nawet usprawiedliwiona - ma zdecydować o wyborze stanowiska /1P.4:11a; Jn.17:17; Jer.23:28b/?

Te i podobne kontrowersyjne pytania nurtują wiele umysłów, budzą wątpliwości w sercach, niepokoją prywatny budżet. Wielu już nie zajmuje się tym zagadnieniem, ponieważ regularnie oddaje *dziesięcinę*, bądź zdecydowało się jej nie oddawać. Studium o *dziesięcinie* przedstawia biblijną panoramę zagadnienia, dając wgląd w naukę Słowa Bożego na ten temat. Jakkolwiek przyjmiesz niniejsze zestawienie tekstów, masz przed sobą chyba komplet faktów, pozwalający na konkretne ustosunkowanie się do kwestii *dziesięciny*. Oby ten materiał pomógł Ci zająć stanowisko, którego będziesz trzymał się mocno, bez względu na to, po której stronie tematu staniesz /Rzm.8:14; 13:8; 14:23b/.

II. Znaczenie słowa.

- 1175¹ δεκατη |4| **dziesięcina** Hbr.7:2,4,8,9
⇒ 1169 δεκα: liczebnik nieodm. dziesięć, dziesięciu
- 581 αποδεκατω |4| /απο 570 + δεκα 1169/ dawać **dziesięcinę** z czegoś Mt.23:23;
Łk.11:42;
18:12 pobierać **dziesięcinę** od kogoś Hbr.7:5
⇒ 570 απο: przyimek właściwy, ogólnie oznacza oddzielenie, odejście od kogoś kub
czegoś
- 1177 δεκατω |2| otrzymywać **dziesięcinę** od kogoś Hbr.7:8,9
- 580* αποδεκατευω |1| dawać **dziesięcinę** z czegoś Łk.18:12
-

III. Przegląd faktów.

1. Dziesięcina istniała przed zakonem.
2. Była przykazaniem zakonu.
3. Jest elementem porządku Nowego Przymierza.
4. Zastosowanie.

ad.1. Dziesięcina istniała przed zakonem.

Dziesięcinę dał już Abraham; regularnie oddawał Jakub por. **IV.2.a,b**

ad.2. Była przykazaniem zakonu.

a. Przykazanie zakonu Mojżeszowego por. **IV.2.c,d**:

5Moj.5:32 Starajcie się więc czynić tak, jak rozkazał wam Pan, wasz Bóg. Nie zbaczajcie ani w prawo, ani w lewo.

33 Idźcie dokładnie drogą jaką nakazał Pan, wasz Bóg, abyście zachowali życie..

6:17 Pilnie będziecie przestrzegać przykazań Pana, Boga waszego, jego nakazów i ustaw, które ci nakazał. ⇒

⇒ 3Moj.27:30 Wszelka **dziesięcina** ... należy do Pana ...

32 ... co dziesiąte będzie poświęcone Panu

b. Była przykazaniem (czas przeszły) patrz **IV,1**.

c. Była elementem dla naszego pouczenia

Rz.15:4 Cokolwiek przedtem napisano, dla naszego pouczenia napisano ...

2Tym.3:16 Całe Pismo przez Boga jest natchnione i pożyteczne do nauki ... do poprawy

Dziesięcina dla pouczenia? O czym?

Mal.3:9 - że można oszukiwać Boga ⇒ porównaj Dz.5:1-11

10-12 - że Bóg chce mieć całą **dziesięcinę** we właściwym miejscu

- chce mieć zapas w swoim domu ⇒ por. 1Tym.3:15

- chce być wystawiony na próbę ⇒ por. Ps.34:9; 2Kor.5:7; Hbr.11:6

¹ Numer hasła w Wielkim słowniku Grecko-polskim NT Ks. R. Popowskiego SDB

- chce poprzez naszą wierność w dawaniu wylać błogosławieństwo ponad miarę ⇒ por. Łk.6:38

5Moj.12:6-12 - że Bóg chce zaspokoić potrzeby Bożego ludu, czyli Kościoła ⇒ por. Dz.4:32-37; 2Kor.9:12

Neh.10:40 - że Bóg chce mieć na utrzymaniu swoją służbę oraz Boży dom ⇒ por. 4Moj.18:31; 1Kor.9:6-14;

ad.3. Jest elementem porządku Nowego Przymierza.

a. Hbr.7:11 Gdyby zaś doskonałość była osiągalna przez kapłaństwo lewickie, a wszak w oparciu o nie otrzymał lud zakon, to jaka jeszcze była potrzeba ustanawiać innego kapłana według porządku Melchisedeka, zamiast pozostać przy porządku Aarona?

17 Bo świadectwo opiewa: Tyś kapłanem na wieki według porządku Melchisedeka.

b. Porządek Melchisedeka:

- Nieprzemijające kapłaństwo /Hbr.7:23,24/, ustanowione według mocy niezniszczalnego życia /Hbr.7:16/ na wzór króla Salemu, nie mającego początku dni, ani końca życia /Hbr.7:2,3/.
- Komentarz W. Barclay'a: Można mówić o pięciu wielkich wartościach kapłaństwa Melchisedeka. a) Jest to kapłaństwo *sprawiedliwości*. b) Jest to kapłaństwo *pokoju*. c) Jest to kapłaństwo *królewskie*, ponieważ Melchisedek był królem. d) Jest *osobiste* a nie odziedziczone, ponieważ nie miał on genealogii. e) Jest ono również *wieczne*, gdyż nie miał on urodzenia ani śmierci, a jego kapłaństwo nie miało początku ani końca².
- cd.: Jak udowodnić, że kapłaństwo Melchisedeka jest wyższe od kapłaństwa Aarona? Żydzi uchwycili się dwóch spraw, o których wspomina opowiadanie z Pierwszej księgi Mojżeszowej. Po pierwsze, mówi się tam o tym, że *Abraham dał Melchisedekowi dziesięcinę ze wszystkiego*. Kapłani też pobierali dziesięcinę, ale od swoich rodaków Żydów; wymagali oni tej dziesięciny w oparciu o legalne uprawnienia. Melchisedek zaś otrzymał dziesięcinę od Abrahama, który nie miał z nim żadnych więzi rodowych i właściwie był protoplastą narodu izraelskiego. Ponadto, przyjął tę dziesięcinę nie w oparciu o swoje uprawnienia, lecz osobiste kwalifikacje. To stawiało go ponad zwyczajnym kapłaństwem. Po drugie, *Melchisedek błogosławił Abrahamowi*. Zawsze wyższy błogosławi niższego ...
- Komentarz A. B. Bruce'a: Wszystkie zalety Melchisedeka, którymi przewyższa on zwyczajne kapłaństwo lewickie. a) Otrzymał on dziesięcinę od Abrahama i dlatego przewyższał go swoim urzędem. Abraham był jednym z patriarchów, a patriarchowie stoją wyżej od swoich potomków, stąd Melchisedek jest większy od potomków Abrahama; kapłani są potomkami Abrahama, a więc Melchisedek jest większy od nich. b) Melchisedek również przewyższał synów Lewiego i tym, że pobierali oni dziesięcinę na mocy obowiązującego prawa, on zaś czynił to w oparciu o swoje uprawnienia osobiste, nie nadane mu przez jakiegokolwiek człowieka. c) Lewici przyjmowali dziesięcinę jako ludzie śmiertelni, on zaś przyjął ją jako ten, który żyje na zawsze (Hebr.7:8). d) Lewi, który przyjmował od Izraelitów dziesięcinę, złożył dziesięcinę Melchisedekowi, ponieważ jako wnuk Abrahama był już w jego ciele w czasie składania tej dziesięciny³.

² W. Barclay - List do Hebrajczyków, str. 96

³ tamże, str. 96-97

c. Fakty uzupełniające:

<u>Historia ST</u>	<u>Nauka NT</u>	<u>Cel</u>
1Moj.14:17-20 Abraham Melchisedekowi po odniesionym zwycięstwie	Hbr.7:1-9 Abraham oraz Lewi, czyli kapłaństwo /5,9/ Synowi Bożemu /3/ 2Kor.2:14 Lecz Bogu niech będą dzięki, który nam zawsze daje zwycięstwo ...	wywyższenie: Hbr.7:4 Patrzcie, jak wielki jest Ten, któremu ... dał możliwość dawania: 2Kor.9:8-11 ⇨ Dz.20:35
chleb i wino	1Kor.11:23-26 złamał i rzekł: ... to czyńcie na pamiątkę moją ... ilekroć ten chleb jecie i z kielicha tego pijecie, śmierć pańską zwiastujecie, aż przyjdzie.	Łk.6:38 społeczność: 1Kor.10:16-17
błogosławieństwo	Hbr.7:7 A rzecz to bezsporna, że mniejszy od większego przyjmuje błogosławieństwo Ef.1:3 ...Bóg ... nas ubłogosławił w Chrystusie wszelkim duchowym błogosławieństwem niebios	obfitowanie: Rzm.5:9 Bóg zaś daje dowód swojej miłości ku nam ... Jn.10:10
<i>dziesięcina</i>	Hbr.7:9 w osobie Abrahama dał <i>dziesięcinę</i> Lewi, sprawujący kapłaństwo - to także my; dzieci Abrahama Rzm.4:16 oraz kapłani Boga Obj.1:6; 1P.2:9 por. IV,6	cześć: Przp.3:9 Czcij Pana darami ze swojego mienia i z ...
ze wszystkiego	Hbr.7:2 ⇨ 11,17	
wszystkie elementy wydarzenia są jednorazowe	<ul style="list-style-type: none"> spotkanie Melchisedeka w czasie zwycięstwa wyraża się w trwałym zwycięstwie danym nam w Chrystusie - 2Kor.2:14 jeden precedens z chlebem i winem został przyjęty jako trwałe porządk nowego kapłaństwa - 1Kor.11:26 ... aż przyjdzie jedno doświadczenie błogosławieństwa Melchisedeka odzwierciedla się w stałym błogosławieństwie Chrystusa - Jn.1:16 Łaska za łaską proporcja <i>dziesięciny</i> odzwierciedla wdzięczność za jedno doświadczenie zwycięstwa i błogosławieństwa /por. 1Moj.14:17-20 d 28:22 d 1Tes.5:18/ 	<p>pierwszeństwo: Kol.1:18</p> <p>wydarzenia przyjęte jako nowotestamentowy porządek /Hbr.7:11/ precyzują, w jakim porządku poruszają się odtąd wierzący nowego przymierza. /Zastosowanie przykładu z <i>dziesięciną</i> - tak jak i z chlebem czy winem - jednorazowo nie byłoby przyjęciem go jako porządku. To zresztą nie byłoby adekwatne do wielu błogosławieństw i zwycięstw, jakimi Bóg obdarowuje nas wciąż na nowo/.</p>

ad.4. Zastosowanie

Chrześcijanin oddaje *dziesięcinę* z następujących powodów:

- Aby wywyższyć Tego, który go błogosławi ⇨ Hbr.7:4 por. **IV.4.a,b**
- Z potrzeby serca ⇨ 1Moj.14:20 /Biblia nie wyjaśnia, co spowodowało, że Abraham oddał *dziesięcinę*; na pewno nie zrobił tego pod przymusem ⇨ 2Kor.9:7/
- Ponieważ znajduje się ona w kontekście porządku nowego kapłaństwa ⇨ Hbr.7:11,17 /Porządek Melchisedeka alternatywą porządku Aarona /
- Ponieważ aktualność dawania *dziesięciny* nie opiera się o legalne przepisy prawa Mojżeszowego, ale o osobiste kwalifikacje Melchisedeka, tj. **kim był**. Jezus jest kapłanem

według jego porządku, a więc godnym tej samej czci - **On JEST** (Jn.8:24), a nawet większej (Fil.2:9).

- Ponieważ jest dzieckiem Abrahama ⇨ Rzm.4:16c i razem z wierzącym Abrahamem dostępuje błogosławieństwa ⇨ Gal.3:9, czyli również błogosławieństwa Melchisedeka, który przyjął **dziesięcinę** ⇨ Hebr.7:6.
- Ponieważ Testament błogosławieństwa danego Abrahamowi nie został unieważniony ani przez zakon ⇨ Gal.3:17, ani przez Chrystusa, ponieważ On jest głównym spadkobiercą tego błogosławieństwa ⇨ 16, a my w Nim ⇨ 14. W czasie tego błogosławieństwa **dziesięcinę** wziął "Ten, o którym złożono świadectwo, że żyje" ⇨ Hbr.7:8 i wydarzenie to uczynił przykładem do nowego porządku w Kościele ⇨ 17. Błogosławieństwo pozostaje to samo.
- Ponieważ w osobie Abrahama **dziesięcinę** dał Lewi, czyli ród kapłański ⇨ Hbr.7:5,9, a chrześcijanin jest rodem kapłańskim ⇨ 1P.2:9; Obj.1:6, który odzwierciedla wybraną klasę kapłańską z rodu Aarona. Jeśli więc w Abrahamie dał **dziesięcinę**, to w Jakubie - wnuku Abrahama - dawał tym bardziej. /dawał = l.mn./ ⇨ 1Moj.28:22
- Ponieważ taki przykład dał Jakub, czyli Izrael ⇨ 1Moj.28:22; 35:10, a chrześcijanin jest Izraelem przez obrzezanie serca ⇨ Rzm.2:29
- Ponieważ Bóg jest Bogiem z Betel, gdzie Jakub złożył ślub ⇨ 1Moj.31:13, że ze wszystkiego, co otrzyma, będzie dawał dokładnie **dziesięcinę** ⇨ 28:22; w Betel Jakub stał się Izraelem ⇨ 35:1,10,15; tam namaścił pomnik jako dom Boży ⇨ 31:13; 28:18,19,22; /w Betel trzy rzeczy zaistniały razem: namaszczenie, dom Boży i ślub składania **dziesięciny** ⇨ Rz.15:4 dla naszego pouczenia i niezależnie od zakonu/
- Ponieważ jest to jedyny objawiony w Biblii sposób wystawiania Boga na próbę, do którego wzywa sam Bóg ⇨ Mal.3:10 /2Tym.3:16/, obwarowując wezwanie obietnicami "błogosławieństwa ponad miarę" ⇨ 10d
- Ponieważ:
 1. Jezus potwierdził powinność dawania **dziesięciny** Mt.23:23; Łk.11:42 i z pewnością było to nauczaniem nowotestamentowego Królestwa Bożego ⇨ Łuk. 16:16: *Do czasów Jana był zakon i prorocy, od tego czasu jest zwiastowane Królestwo Boże*
 2. autor listu do Hebrajczyków dał świadectwo o funkcjonowaniu dawania jej nawet w czasach drugiego pokolenia chrześcijan /list został napisany ok. 70 - 80 r./⁴:

Hbr.7:8 (Bryt)⁵ W jednym wypadku biorą dziesięcinę śmiertelni ludzie
(BT)⁶ Ponadto tu biorą dziesięciny ludzie, którzy umierają
(G-p NT)⁷ I tutaj dziesięciny umierający ludzie biorą
και παδε: I tutaj - jako czynność obecna w czasach NT
λαμβάνουσιν: biorą - czasownik orzekający, teraźniejszy niedokonany, forma czynna, osoba trzecia, liczba mnoga⁸ - stwierdzenie faktu przekazywania 10% dochodów Lewitom (w. 9).

Gdyby dawanie **dziesięciny** było nieaktualne dla wierzących w dobie NT, naturalną kolejną powyższego stwierdzenia byłoby wprowadzenie mylącej sugestii, że należy utrzymywać Pańską służbę przy pomocy **dziesięcin**. To, co było oczywiste dla autora i jego otoczenia, nie musiało być zrozumiałe dla laika. Jednak nie znajdujemy ani w tym, ani w innym miejscu sprostowania, co pozostawia nas w przekonaniu, że sugestia zawarta w ww. wierszu nie jest myląca.
 3. Ap. Paweł stwierdził, że zapłata służby świątynnej, a więc lewickiej (2Moj.23:29; 2Krn.31:4,5 - czyli **dziesięcina**), jest przykładem, na podstawie którego sam Pan

⁴ W. Barclay - List do Hebrajczyków str. 11-12

⁵ Tekst wg przekładu Biblii Brytyjskiego i Zagranicznego Towarzystwa Biblijnego - podstawowy w całym studium

⁶ Tekst wg przekładu Biblii Tysiąclecia - Pallotynium

⁷ Tekst wg Grecko-polskiego Nowego Testamentu z kodami gramatycznymi ks. Remigiusza Popowskiego

⁸ Określono na podstawie kodów gramatycznych G-p NT

postanowił utrzymywać służbę Kościoła, tj. głosicieli, założycieli i pracowników; por. Hbr.7:8,9 z 1Kor.9:**13,14**,7-11 ⇒ 5Moj.12:19; Rz. 15:27

- Ponieważ chrześcijanie nie kwestionują ważności Słowa Bożego zawartego w Starym Testamencie, ale odnoszą je do nowej rzeczywistości w Chrystusie ⇒ Kol.3:17, względem której wszystkie aspekty zakonu są zapowiedzią, prorocstwem i cieniem odzwierciedlającym właściwy obraz rzeczy ⇒ **IV.1**

Chrześcijanin oddaje *dziesięcinę* z następującą postawą:

- według zasad dawania NT ⇒ Rzm.7:6; 15:4; Łk.6:38 por. **IV.1**
- z wiarą ⇒ Hbr.11:6; Rzm.14:23b; 2Kor.5:7
- ochotnie ⇒ 2Kor.9:7
- nie skąpo ⇒ 2Kor.9:5
- ze wszystkiego ⇒ Hebr.7:2,11c - Rzm.4:16c; por. **IV.2**
- siejąc ⇒ 2Kor.9:6; Gal.6:7
- niezwłocznie ⇒ 2Moj.22:29; Rzm.13:7,8a - Mal.3:8
- wystawiając Boga na próbę ⇒ Mal.3:10 - Iz.55:11

Wg biblijnego wzoru z 5Moj.26:12-15:

usuwając z domu to, co święte

oddać, co się należy (komu?):

1. lewicie 2. obcemu przybyszowi 3. sierocie 4. wdowie
dopiero wówczas prosząc: Spójrz i pobłogosław twój lud

Chrześcijanin znosi *dziesięcinę* do:

- Jezusa ⇒ 1Moj.14:20; Hbr.7:2,8; Gal.3:16,17, Mt.25:40; 10:40, por. **IV.4.a,b**
- Kościoła ⇒ Mal.3:10a; 1Tym.3:15;; Dz.4:32-37 por. **IV.3**

Dziesięcina w Kościele przeznaczona jest na: /istnieją jeszcze ofiary i jałmużny/

- utrzymanie pracowników Kościoła ⇒ 1Kor.9:6-14; 2Tym.2:6; Gal.6:6; 1Tes.5:17 (por. Neh.10:39,40; 13:10) por. **IV.5.b,c,d; 4.c,d**
- zaspokajanie potrzeb Kościoła ⇒ Dz.4:35 (por. Mal.3:10) por. **IV.5.a**

Przeszkody w oddawaniu *dziesięciny*:

- brak poznania ⇒ 2P.3:16
- inne zrozumienie tematu ⇒ Rzm.14:1,12,13
- brak wiary ⇒ Łk.21:4a (1-4)
- brak ochotnego serca ⇒ Przp.4:23; Łk.6:45; 21:34; Dz.5:3
- ignorancja ⇒ Mal.1:14; 3:8; Mt.21:28,29
- brak mądrości w zarządzaniu pieniędzmi ⇒ Łk.16:1-11

IV. Uzasadnienia.

1. Stosunek do zakonu

WYPEŁNIENIE I ZMIANA:

Mt.11:13

Albowiem wszyscy prorocy i zakon prorokowali aż do Jana
/prorocstwo trwa do wypełnienia 1Kor.13:8-10/

Łk.16:16 Do czasów Jana był zakon i prorocy ...
 Mt.5: 17 ... przyszedłem ... zakon albo proroków ... wypełnić.
 Rzm.8:4 Albowiem końcem zakonu jest Chrystus, aby był usprawiedliwiony każdy, kto
 wierzy.
 Ef.2:15 On zniósł zakon przykazań i przepisów ...
 Hbr.7:18 A przeto poprzednie przykazanie zostaje usunięte z powodu jego słabości i
 nieużyteczności.
 Rzm.7:6 Lecz teraz zostaliśmy uwolnieni od zakonu, gdy umarliśmy ... /6:4 przez
 chrzest w śmierć/ ... tak iż służymy w nowości Ducha, a nie według
 przestarzałej litery.

RZECZYWISTOŚĆ ZAKONU:

Kol.3;17 Wszystko to są cienie rzeczy przyszłych; rzeczywistością natomiast jest
Chrystus.

PRZESŁANIE STAREGO TESTAMENTU:

WZORCE, ZASADY, PRZYKŁADY, ŚWIADECTWA

Rzm.15:4 Cokolwiek bowiem przedtem napisano, dla naszego pouczenia napisano ...
 2Tym.3:16 Całe Pismo przez Boga jest natchnione i pożyteczne do nauki, do
wykrywania błędów, do poprawy, do wychowywania w sprawiedliwości.
 1 Kor. 10:11 A to wszystko na tamtych przyszło dla przykładu i jest napisane ku
przestrodze dla nas, którzy znaleźliśmy się u kresu wieków.
 Dz.Ap. 17:11 ... codziennie badali Pisma (UWAGA: Starego Testamentu), czy tak się
 rzeczy mają.

PROROKUJĄCE CIENIE JAKO PROWADZĄCE POCHODNIE:

Hebr.10:1a Albowiem zakon, zawierając w sobie tylko cień przyszłych dóbr, a nie sam
 obraz rzeczy ...
 8:5 Służą oni w świątyni, która jest obrazem i cieniem niebieskiej ...
 Kol.3:17 Wszystko to są cienie rzeczy przyszłych;
 Mt.11:13 Albowiem wszyscy prorocy i zakon prorokowali...
 2 Piotr. 1:19 Mamy więc słowo prorockie jeszcze bardziej potwierdzone, a wy dobrze
czynicie, trzymając się go niby pochodni, świecącej w ciemnym miejscu ...

2. Z czego oddawano dziesięcinę?

a. Abraham

1Moj.14:20 ze wszystkiego (Hbr.7:2), z najlepszego łupu (Hbr.7:4) ~ *zysku, zarobku*

b. Jakub

1Moj.28:22 ze wszystkiego, co mi dasz, będę ci dawał dokładnie *dziesięcinę*

c. Lud Izraela

3Moj.27:30-32 wszelka dziesięcina z płodów ziemi ... należy do Pana ... Wszelka
dziesięcina z bydła i z trzody ... co dziesiąte będzie poświęcone Panu
 34 To są przykazania, które Pan nadał przez Mojżesza synom izraelskim ...
 Mt.23:23 dajecie *dziesięcinę* z mięty, i z kopru, i z kminku ... te rzeczy należało
 czynić (Łk.11:42)

Łk.18:12 Poszczę dwa razy w tygodniu, daję dziesięcinę z całego mego dorobku

d. Lewici

4Moj.18:26 *dziesięcina* z *dziesięciny* Lewitów
28 dar z tego wydzielony dla Pana oddajcie Aaronowi

Neh.10:39 *Dziesięcinę* z tej *dziesięciny* sprowadzą Lewici do domu naszego Boga,
do składnic skarbcza domu Bożego.

40 Gdyż do tych składnic synowie izraelscy i Lewici mają sprowadzać swoje dostawy ze zboża, z moszczu i oliwy.

3. Gdzie przynoszono dziesięcinę?

a. Do mieszkania Bożego imienia

5Moj.12:5 (11) Lecz będziecie szukać miejsca, które Pan, Bóg wasz, wybierze na swoje mieszkanie ... aby tam złożyć swoje imię ...

6 Tam też będziecie przynosić wasze ... *dziesięciny*

12:17 nie możesz jeść w twoich miejscowościach niczego z *dziesięciny* zboża, wina i oliwy, z pierwotnych twego bydła i twoich trzód, niczego z danin, ani tych, które ślubowałeś, ani z dobrowolnych, ani z darów ofiarnych twej ręki,
18 Tylko przed Panem, twoim Bogiem, będziesz je spożywał na miejscu, które wybierze Pan, Bóg twój, ty i twój syn ... sługa ... oraz Lewita ... będziesz się radował ze wszystkiego, co twoja ręka osiągnie.

14:23 Na miejscu, które Pan wybierze na mieszkanie dla swojego imienia, będziesz jadł przed Panem, Bogiem twoim, *dziesięcinę* z twego zboża, wina i ...

b. Do zastępczego miejsca, wybranego przez Pana, pod warunkiem zbyt odległej drogi do przybytku Bożego imienia.

5Moj.14:24 Jeśli jednak droga będzie dla ciebie za daleka i nie będziesz jej mógł tam zanieść ...

25 ... to możesz ją spieniężyć i ... pójdziesz na miejsce, które sobie wybierze Pan, Bóg twój

c. Do składnicy przy świątyni Pańskiej - skarbcza Bożego domu

2Krn.31:11-12 Włęcz Hiskiasz kazał przygotować przy świątyni Pańskiej składnicę; a gdy je przygotowali, wnosili tam uczciwie świętą daninę, czyli *dziesięcinę* i poświęcone dary, a dozór nad nimi zlecono Lewicie ...

Neh.10:39 A podczas ściągania *dziesięciny* przez Lewitów kapłan z rodu Aaronowego będzie z Lewitami. *dziesięcinę* z tej *dziesięciny* sprowadzą Lewici do domu naszego Boga, do składnic skarbcza domu Bożego.

40 Gdyż do tych składnic synowie izraelscy i Lewici mają sprowadzać swoje dostawy ze zboża, z moszczu i oliwy. Tam też znajdują się przybory świątynne i pełniący służbę kapłani, odźwierni i śpiewacy. Nie zaniedbamy domu naszego Boga!

13:12 A wszyscy Judejczycy znieśli do składnic *dziesięcinę*: zboże, moszcz i oliwę.

d. Do spichlerza w domu Pana

Mal.3:10 Przynieście całą *dziesięcinę* do spichlerza, aby był zapas w moim domu

4. Kto przyjmował dziesięcinę?

a. Pan /Jahwe/

3Moj.27:30-32 wszelka **dziesięcina** z plodów ziemi ... należy do Pana ... Wszelka **dziesięcina** z bydła i z trzody ... co dziesiąte będzie poświęcone Panu

b. Melchisedek ⇒

1Moj.14:18 Melchisedek zaś, król Salemu, wyniósł chleb i wino. A był on kapłanem Boga Najwyższego

20 A Abram dał mu dziesięcinę ze wszystkiego.

Hbr.7:3 Bez ojca, bez matki, bez rodowodu, nie mający ani początku dni, ani końca życia, lecz podobny do Syna Bożego, pozostaje kapłanem na wieki.

4 Patrzcie tedy, jak wielki jest ten, któremu nawet patriarcha Abraham dał dziesięcinę z najlepszego łupu.

⇒ **Jezus**

Hbr.7:8 W jednym przypadku biorą dziesięcinę śmiertelni ludzie, w drugim ten, o którym złożono świadectwo, że żyje / G-p NT: I tutaj **dziesięciny** umierający ludzie biorą, tam zaś poświęcany, że żyje./

c. Aaron

4Moj.18:26 Do Lewitów zaś przemów ... **dziesięcinę** z tej **dziesięciny**
28 ... Dar z tego wydzielony dla Pana oddajcie Aaronowi

d. Lewici

4Moj.18:6 A oto Ja wybrałem spośród synów izraelskich waszych braci Lewitów. Oni są wam oddani /tj. rodzinie Aarona - w.1/ jako dar dla Pana, aby pełnili służbę przy Namiocie Zgromadzenia.

21 Lewitom zaś dałem oto jako dziedzictwo każdą dziesięcinę w Izraelu za ich służbę, którą spełniają w Namiocie Zgromadzenia

24 Ponieważ **dziesięcinę** synów izraelskich, którą ci składają w darze ofiarnym Panu, dałem jako dziedzictwo Lewitom, dlatego powiedziałem o nich: nie będą mieć dziedzictwa wśród synów izraelskich.

26 Do Lewitów ... gdy będziecie pobierać od synów izraelskich **dziesięcinę**, którą dałem wam jako wasze dziedzictwo ...

5Moj.26:12 A gdy w trzecim roku, roku **dziesięcin**, zakończysz składanie wszelkich **dziesięcin** ze swoich plonów i oddasz, co się należy Lewicie, obcemu przybyszowi, sierocie i wdowie ...

2Krn.31:4,5 Nakazał też ludowi ... aby oddawali część należną kapłanom i Lewitom, ażeby i oni mogli dokładnie spełnić przepisy zakonu Pańskiego ... i przynieśli obfite **dziesięciny** ze wszystkiego

Neh.10:38 Także najprzedniejsze nasze ciasta i nasze dostawy, najprzedniejszy owoc każdego drzewa i moszcz i oliwę będziemy sprowadzać dla kapłanów do składnic domu naszego Boga, a **dziesięcinę** z plonów naszej ziemi dla Lewitów, a są to Lewici, którzy ściągają dziesięcinę we wszystkich miejscowościach, gdzie uprawiamy pola.

39 A podczas ściągania dziesięciny przez Lewitów kapłan z rodu Aaronowego będzie z Lewitami.

5. Co robiono z dziesięciną?

a. Lud Izraelski

5Moj.12:6 ... będziecie przynosić wasze ... **dziesięciny** ...

- 7 Tam, przed obliczem Pana, Boga waszego, będziecie je spożywać i radować się całym waszym dobytkiem, wy i wasze rodziny ...
- 8 **NIE BĘDZIECIE CZYNIĆ TAK, JAK MY TU DZIŚ CZYNIMY, KAŻDY WSZYSTKO, CO MU SIĘ PODOBA.**
- 11,12 ...wraz z ... sługami, służebnicami oraz z Lewitą, ...
- 14:23 Na miejscu, które Pan wybierze na mieszkanie dla swego imienia, będziesz jadł przed Panem, Bogiem twoim ***dziesięcinę*** z twego zboża, wina i oliwy oraz z pierwotnych twojego bydła i trzody ...
- 24 jeśli jednak droga będzie dla ciebie za daleka ...
- 25 To możesz ją spieniężyć ...
- 26 I wydasz te pieniądze na to wszystko, czego zapragnie twoja dusza: ... i będziesz tam jadł przed Panem, i będziesz się weselił, ty i twój dom oraz Lewita, który jest w twoich bramach. Nie opuścisz go ...
- 27 Pod koniec trzech lat oddziolisz całą ***dziesięcinę*** z twoich plonów tego roku i złożysz ją w swych bramach
- 29 Wtedy przyjdzie Lewita, ... obcy przybysz, sierota i wdowa, którzy są w twoich bramach, i będą jedli, i nasycą się, aby ci błogosławił Pan, Bóg twój ...

Komentarz: zdarzyć się może, że osoby nieprzychylnie praktyce oddawania dziesięciny uchwycą się np. następujących wierszy: „25 *To możesz ją spieniężyć ...* 26 *I wydasz te pieniądze na to wszystko, czego zapragnie twoja dusza*”. Jednakże budowanie tendencji liberalnego przeznaczania dziesięciny na powyższych wersach byłoby co najmniej pochojne. Powyższy fragment podaje przecież wyjątkowy historyczny i geograficzny warunek wydania dziesięciny na domową ucztę: zbyt odległa droga do miejsca jej przeznaczenia. Z powodu chociażby powszechnej możliwości wysyłania przekazów pieniężnych czy łatwego dojazdu do zboru raczej nikt w naszych warunkach nie doświadcza niemożności dostarczania dziesięciny. Po drugie Nawet w tamtych okolicznościach dziesięcina i tak była REALIZOWANA, konsumowana razem z określonym gronem w jednoznaczny sposób i znowuż widzimy, że powyższy fragment nie usprawiedliwia zaniechania dziesięciny. Po trzecie; w zestawieniu ze wszystkimi innymi tekstami nauczającymi o dziesięcinie wygląda na to, że powyższy 12 rozdział V księgi Mojżeszowej przedstawia wyjątkowy, dość odmienny proceder (niemniej jednakowoż silnie podtrzymujący sam fakt istnienia dziesięciny), co można wytłumaczyć chronologią wydarzeń. Tzn. w tym rozdziale mamy opis procedury realizowania dziesięcin zanim Bóg wskazał miejsce zamieszkania Jego imienia. Czyli mowa tu o początkach życia Izraela wchodzącego z pustyni do Kanaanu. Zupełnie inaczej wygląda ustabilizowana sytuacja z Księgi Nehemiasza czy Malachiasza, w której przecież ten sam Bóg przedstawia kolejne, niejako aktualniejsze zasady, chronologicznie późniejsze. Te właśnie podtrzymuje sam Jezus Chrystus w swym stwierdzeniu z ewangelii Mt.23:23; Łk.11:42 (dajecie ... należało i to czynić = nie zatrzymać, nie skonsumować) oraz autor listu do Hebrajczyków 7:8 (biorą dziesięcinę śmiertelni ludzie = dawcy jej nie konsumują).

b. Lewici

- 4Moj.18:26 ... będziecie pobierać ... ***dziesięcinę***
- 30 Gdy odłożycie z tego to, co najprzedniejsze, to będzie to, co pozostanie, poczytane Lewitom jako plon ...
- 31 Możecie to jeść na każdym miejscu, wy i wasze rodziny, gdyż jest to wasza zapłata za waszą służbę w Namiocie Zgromadzenia

c. Aaron

- 4Moj.18:8 I przemówił Pan do Aarona: Oto Ja oddałem tobie to, co należy zachować z moich darów ofiarnych ... /dar ofiarny dla Pana od ***dziesięcin*** ... Aaronowi w. 28/
- 9 ... Jako rzeczy przenaświętsze należą do ciebie i do twoich synów.
- 10 W przenaświętym miejscu będziesz to jadł; ... świętością to będzie dla ciebie

d. Utrzymywano Lewitów, służbę świątynną i dom Boży.

- Neh.13:10 Dowiedziałem się także, że nie dostarczono Lewitom ich udziałów, wobec czego Lewici i śpiewacy przeznaczeni do pełnienia służby świątynnej pouciekali, każdy do swojej posiadłości.
- 11 Zgromiłem tedy zwierzchników i powiedziałem: Dlaczego jest zaniedbany dom Boży? ...

- 12 ⇒ A wszyscy Judejczycy znieśli do składnic **dziesięcinę** ...
- 14 Zachowaj to, mój Boże, w pamięci ku mojemu dobru i nie wymaż moich dobrych uczynków, jakie spełniłem dla domu mojego Boga i dla służby w nim odbywanej!

10:40 ... Nie zaniedbamy domu naszego Boga!

e. Dawano

Dawać znaczy przekazywać, zmieniać właściciela podmiotu. Oznacza to, że ofiarowana **dziesięcina** zmieniała swojego dysponenta. Zawsze w określony sposób, wskazany także odbiorcę ⇒ IV4.

- “Dał, dałem, oddajcie, oddasz, oddawali” - 1Moj.14:18; 4Moj.18:6,28; 5Moj.26:12; 2Krn.31:4
- Czy zawsze oddawano - 5Moj.12:6,7; 14:23-27 ⇒ IV5a?
 1. Kontekst ww. tekstów w oczywisty sposób określa formę oddania; a) przyniesienie, b) wskazane miejsce (5Moj.12:17), c) formę zrealizowania, d) osoby uczestniczące, e) wyklucza połączenie **dziesięciny** z domowym budżetem, f) określa warunki innego wykorzystania daru znowu wskazując osoby uczestniczące.
 2. Powyższe wersety przedstawiają jedną stronę zrealizowania **dziesięciny**. Inne miejsce mówi np. o *uczciwym wnoszeniu dziesięciny do składnic* (2Krn.31:11-12), lub o *ściągnięciu dziesięciny przez Lewitów oraz o sprowadzaniu tych darów, jak zboża, mioszku i oliwy do składnic skarbcza domu Bożego* (Neh.10:39; 13:12). “*Pismo nie może być naruszone*” (Jn.10:35). Oznacza to, że nie wolno zająć jednego stanowiska (a może i jednego zdania) w Biblii przeciwko innym tekstom. Nie można zatem przeciwstawiać powyższych wierszy perykopie tekstów mówiących pozornie coś innego ⇒ IV3c,d; 4, np.: “*Lewitom zaś dałem oto jako dziedzictwo każdą dziesięcinę w Izraelu...*” (4Moj.18:21). Wszystkie miejsca omawiające temat muszą być odczytane we wspólnym kontekście, inaczej nie będziemy gotowi do zajęcia biblijnego stanowiska.
 3. Pisma Mojżeszowe, tzw. Torę lub Zakon Mojżeszowy sama Biblia traktuje jako wyodrębniony monolit, podobnie też pisma prorockie (np. Łk.16:16: “*Zakon i prorocy*”, Mt.5:17; 11:13). Te dwa biblijne bloki mają zatem własną perspektywę, którą wzajemnie uzupełniają się. Tak więc ok. 2500 lat przed Chr. jako zamknięty podstawowy blok powstał Zakon. Prorocy, stanowiąc blok drugi, oceniali, podsumowywali i korygowali wierność Izraela względem Bożego prawa. Ok. 1000 lat po napisaniu Tory prorok Malachiasz ocenił, zinterpretował i skorygował postawę Żydów wobec **dziesięciny** (działalność proroka datuje się na lata 480 - 460 pne.). Wierzmy, że jego słowa są dokładnie wyrocznią samego Boga, jak powiedział Jezus: “*O głupi i gnuśnego serca, by uwierzyć we wszystko, co powiedzieli prorocy*” (Łk.24:25). Oznacza to, że **interpretacja** starotestamentowego nauczania o **dziesięcinie** zawiera się w księdze Malachiasza 3:7-12. W niej Bóg jednoznacznie **podsumowuje** prawo, które sam nadał, a nawet objawia związane z nim obietnice. Oto tysiącletnia perspektywa dotycząca zagadnienia, czym jest **dawanie dziesięciny**.
 4. Czy chrześcijanina powinny po pierwsze patrzeć na ojca wiary - Abrahama (Rz.4:16). Czym dla niego było oddanie **dziesięciny** ⇒ III3b
- Nowy Testament również stwierdza fakt, że **dziesięcina** jest dawana:
 1. Pan Jezus objawia zrozumienie dawania zgodne z podsumowaniem w ks. Malachiasza: Mt.23:23 Dajecie (~ zmieniacie dysponenta podmiotu)... te rzeczy należało czynić; Łk.11:42
 2. Obludny faryzeusz objawia zrozumienie dawania zgodne z podsumowaniem w ks. Malachiasza: Łk.18:12 daję dziesięcinę
Sugeruje to, że kwestia dawania była tak oczywista, że nawet faryzeusz - synonim przebiegłości - nie próbował spekulować co do sposobu zrealizowania **dziesięciny**. Nie powiedział: *realizuję dziesięcinę razem z moją rodziną*, albo: *spieniężam ją i przeznaczam na cokolwiek zechcę*, ale *daję*.
 3. Autor listu do Hebrajczyków stwierdza fakt, że dziesięcina jest dawana
Hbr.7:8 W jednym wypadku biorą (~ odbierają z rąk poprzednich właścicieli, a więc ci pierwsi nie konsumują jej) **dziesięcinę** śmiertelni ludzie.
- W. Barclay (słynny komentator ksiąg NT), komentując rozdz. 7 listu do Hebr. w. 7-10 również wyraża tą samą myśl: “Bóg powiedział Aaronowi, że Lewici ... będą przyjmować dziesiątą część ze wszystkiego ... Lewici przyjmują dziesięcinę od ludu, tylko oni korzystają z tego przywileju”.

6. Rozróżnienie Lewity i kapłana

- 2Krn.31:4,5** Nakazał też ludowi ... aby oddawali część należną kapłanom i Lewitom,
... obfite ***dziesięciny*** ze wszystkiego
- Kapłan** był Lewitą /tzn. z pokolenia Lewiego/ z rodu Aarona 2Moj.2:1-10; 4:14; Joz.18:7
- 4Moj.3:3 To są imiona synów Aarona; namaszczonych kapłanów, których poświęcił,
aby byli kapłanami
- 10 Aarona zaś i jego synów ustanowisz, aby strzegli swego kapłaństwa, a obcy
który się zbliży, poniesie śmierć.
- 18:1 I rzekł Pan do Aarona: Ty i twoi synowie oraz cała twoja rodzina będziecie
ponosili odpowiedzialność za uchybienia przeciwko świętyni ... przeciwko
waszemu kapłaństwu.
- 7 Ty zaś ze swoimi synami będziecie pilnowali waszego kapłaństwa w każdej
sprawie dotyczącej ołtarza i tego, co jest poza zasłoną. Przy tym będziecie
usługiwali
- 28 ... Aaronowi, kapłanowi.
- 29:44 Aarona zaś i jego synów poświęcę, aby byli moimi kapłanami
- Hbr.7:11 ... kapłaństwo lewickie ... przy porządku Aarona
- Lewita** /poza Aaronem/ był na usługach Aarona
- 2Moj.23:29 Potem rzekł Mojżesz: wyście dziś wyświęcili siebie samych do służby dla
Pana /w. 26-28/
- 4Moj.3:9 Lewitów oddasz Aaronowi i jego synom; będą mu oni całkowicie oddani jako
dar od synów izraelskich
- 11 I przemówił Pan ...
- 12 ... do mnie należeć będą Lewici
- 18:3 Oni będą ci pomagali przy twojej służbie i będą wykonywali wszelkie usługi
przy namiocie, lecz do świętych naczyń i do ołtarza nie będą się zbliżać
- 6 ... Oni są wam oddani jako dar dla Pana, aby pełnili służbę przy Namiocie
Zgromadzenia
- Joz.13:33 Lecz plemieniu Lewiego nie dał Mojżesz dziedzictwa; Pan, Bóg Izraela, On
jest ich dziedzictwem, jak im powiedział.

7. Dziesięcina z dziesięciny sens: Rzm.15:4; 2Tym.3:16 (?)

- Hbr.7:9 (G-p NT) przez Abrahama i Lewi, ***dziesięcinę*** biorący jest obłożony ***dziesięciną***
- 4Moj.18:26 ***dziesięcina*** z ***dziesięciny*** lewitów
- 28 odłóżcie dar ofiarny dla Pana od wszystkich ***dziesięcin***, ... dar z tego
wydzielony dla Pana oddajcie Aaronowi
- Neh.10:39 ***dziesięcinę*** z tej ***dziesięciny*** sprowadzą Lewici do domu naszego Boga,
do składnic skarbca domu Bożego.

Uwagi i refleksje mile widziane. Można zamawiać opracowania innych biblijnych tematów:

Jerzy Przeradowski ♦ jerzyprzeradowski@gmail.com